

האם האמינו השליחים שישוע הוא אלוהים?

ישוע מנצרת העביר את שלושים השנים הראשונות לחייו באלמוניות יחסית, חי ועבד כנגר בכפר קטן בגליל. אך בשלוש השנים שלאחר מכן הוא אמר דברים שהדהימו את כל שומעיו, דברים שבסופו של דבר שינו את עולמנו. והוא עשה גם מעשים שאיש מעולם לא עשה: שיכך סערות, ריפא מחלות, החזיר ראייה לעיוורים ואף הקים מתים לתחייה.

אך ההבדל העיקרי בין ישוע למנהיגים דתיים אחרים הוא שעל פי הנוצרים, הוא טען שהוא אלוהים "האם ישוע טען שהוא אלוהים?". אם הטענה הזו שקרית, הרי שכל המסר של ספרי הבשורה מאבד אמינות. והמסר הוא שאלוהים אוהב אותנו כל כך, שהוא לבש דמות של אדם כדי למות למעננו, לכפר על חטאינו ולהציע לנו חיי נצח לצדו. הוזה אומר, אם ישוע איננו אלוהים, הרי ששיקרו לנו.

בדתות מסוימות מלמדים אותנו שישוע נברא, שהיה כאחד האדם. גם ספרים כמו *צופן דה וינצ'י* הפכו לרבי-מכר על בסיס הטענה שאף אחד – לא ישוע עצמו ולא חסידיו – לא לימד אותנו שהוא האלוהים (ראו "הגיחוך של מונה ליזה").

מתקפות אלו על אלוהותו של ישוע מעלות את השאלה מה קרה לפני אלפיים שנה, ומה גרם לנצרות לטעון שאביה ומייסדה, ישוע מנצרת, הוא אלוהים בכבודו ובעצמו. במאמר "האם ישוע טען שהוא אלוהים" אנחנו רואים שקיימות ראיות בברית החדשה המעידות בבירור שישוע עצמו טען שהוא אלוהים. אבל האם היו עדי ראייה, ששמעו את דבריו של ישוע וחזו בניסים שעשה, ועל כן השתכנעו שהוא שווה בכל מובן לאביו שבשמיים? האם חשבו שישוע הוא יצור נברא אך נעלה, או שאולי הוא רק נביא גדול כמו משה?

כדי לנסות ולברור את האמת מהבדייה, עלינו לחזור אל דבריהם של השליחים עצמם, אלו שעמדו לצדו של ישוע כשהילך על פני האדמה, ולאחר מכן העלו על כתב את כל מה שראו ושמעו.

עדי הראייה

ישוע בחר לחסידיו באנשים מן השורה. הוא בילה בחברתם שלוש שנים, לימד אותם על עצמו והסביר להם את האמת העמוקה ביותר של דבר אלוהים חיים. באותן שלוש שנים, ישוע גם ביצע ניסים רבים, טען טענות נועזות וחי את חייו בדרך הישר. לימים, העלו על הכתב כמה מהשליחים את דבריו ואת עלילותיו של ישוע. ואותן עדויות שאוגדו יחדיו לברית החדשה הוכחו כאמינות מאוד, הרבה יותר מכל מסמך היסטורי עתיק שמתיימר להיות אותנטי (ראו Jesus.doc).

החוקרים מצאו בברית החדשה אובייקטיביות רבה, ורואים בעדות שמסרו השליחים על חייו ועל פועלו של ישוע מקור מידע אמין לחלוטין. הם דיווחו בכנות על מה שראו ועל מה ששמעו. ההיסטוריון ויל דוראנט כותב:

"חבורת הגברים הזו ממש לא הייתה זו שהייתם בוחרים כדי לשנות את פני העולם. בספרי הבשורה מתואר היטב האופי השונה של כל אחד מהם, ונחשפים גם הפגמים שלהם בכנות רבה." [1]

כשפגשו אותו לראשונה, לאף אחד מהשליחים לא היה מושג מיהו ישוע. ואולם, כששמעו את דבריו העמוקים וראו אותו מחזיר את הראייה לעיוורים או מקים לתחייה את המתים, נזכרו מיד בנבואות המרמזות כי המשיח יהיה אלוהים בכבודו ובעצמו (ישעיהו ט', ה'; מיכה ה', ב'). אלא שאז הם ראו אותו מת על הצלב, וישוע נראה להם מובס וחסר-אונים. כל מחשבה שחלפה במוחם שישוע הוא אלוהים ללא ספק נמוגה על הצלב.

והנה, כעבור שלושה ימים בלבד מאותו אירוע טראומטי, האיש שנראה מנוצח כשמוסמר אל הצלב הופיע פתאום באורח פלא לעיני חסידיו, כשהוא בריא ושלם. והוא אכן קם לתחייה בגופו. הם ראו אותו, הם נגעו בו, הם אכלו בחברתו, והם שמעו אותו מדבר על מעמדו המורם כסמכות העליונה, כמלך היקום. שמעון בר יונה (פטרוס), שהיה גם הוא עד ראייה והתלמיד המקורב ביותר לישוע, כתב:

"אֵלָא בְּמוֹ עֵינֵינוּ רָאִינוּ אֶת גְּדֻלְתּוֹ: שָׁכַן קִבְּל יְקָר וְכְבוֹד מֵאֵת אֱלֹהִים הָאֵב... אֲכַן נִתְאַשֵּׁר לָנוּ בְּיָתֶר תִּקְוָה דְּדַבֵּר הַנְּבוּאָה... " (אגרת פטרוס השנייה א' 16, 19)

אבל גם אם השליחים חזו בתהילתו של האל וקיבלו אישוש לנכונות נבואה, האם זה מוכיח שהם ראו בישוע אלוהים? חוקר הברית החדשה א.ה. מקניל משיב על כך:

"... זמן קצר לאחר שנסתיימו חייו של ישוע, בתחושה קשה של כישלון ושל בושה, התפשטה בקרב הנוצרים כולם – ולא רק אצל אדם אחד פה ושם, אלא בקהילה כולה – האמונה הבלתי-מעורערת

נשאלת השאלה אם השליחים כותבי הברית החדשה אכן האמינו שישוע אלוהים, או שאולי הם ראו בו יצור נברא? אם הם ראו בו אלוהים, האם היה מבחינתם בורא עולם, או שאולי ראו בו ישות אחרת, נחותה יותר? אלו שמתכחשים לאלוהות של ישוע טוענים כי לדברי השליחים עצמם, ישוע היה יצור נברא אך נעלה, ושרק האב עצמו הוא האל הכל יכול. כדי להבהיר מה באמת חשבו השליחים על ישוע, נבחן כעת את דבריהם ונשאל שלוש שאלות:

1. האם השליחים והנוצרים הקדומים סגדו לישוע והתפללו אליו כאל אדון?
2. האם השליחים לימדו אותנו שישוע הוא בורא העולם מספר בראשית?
3. האם השליחים סגדו לישוע כאל סמכות עליונה?

האדון

לאחר שישוע עלה השמימה, הדהימו השליחים הן את היהודים והן את הרומאים, והכריזו קבל עם ועדה שישוע הוא "האדון". [3] והם עשו את הבלתי-ימאמן, כשסגדו לישוע ואף התפללו אליו כאילו היה אלוהים. סטפנוס התפלל: "אֲדֹנָי יֵשׁוּעַ, קַבֵּל אֶת רוּחִי!" רגע לפני שנסקל למוות (מעשי השליחים ז' 59).

עד מהרה הצטרפו לסטפנוס מאמינים נוספים, שגם אל מול פני המוות, "יום יום... לא תִּדְלוּ לְלִמְדָה וּלְבִשָׁר עַל הַמְּשִׁיחַ יֵשׁוּעַ" (מעשי השליחים ה' 42). השליחים, שרובם מתו מות קדושים, העבירו את הידע שלהם על ישוע לאבות הכנסייה, שנשאו בתורם את המסר אל הדור הבא.

איגנטיוס, תלמידו של יוחנן השליח, כתב על ביאתו השנייה של ישוע: "חפשו אותו שמתעלה על הזמן, שהוא מחוץ לזמן, שהוא בלתי-נראה." במכתב לפוליקרפוס, כותב איגנטיוס "ישוע הוא אלוהים", וגם "התגלמות האלוהים"; ובמכתב לאפסיים הוא כותב: "... אלוהים עצמו הופיע בדמות אדם, לשם ההתחדשות וחיי הנצח" (איגרת איגנטיוס לאפסיים ד' 13).

קלמנטיוס מרומא התייחס אף הוא לאלוהותו של ישוע בשנת 96 לספירה, וכך כתב: "מן הראוי שנראה בישוע אלוהים" (האיגרת השנייה של קלמנטיוס לקורינתיים א' 1).

פוליקרפוס, שהיה גם הוא תלמיד של יוחנן, הובא בפני שופט רומי משום שסגד לישוע כאל אדון. הקהל המשולהב דרש את דמו, אך השופט הרומי תבע מהנאשם להכריז שקיסר לבדו הוא האדון. פוליקרפוס העדיף לעלות על המוקד, ולא להתכחש לישוע אדונו, וכך הגיב:

"שמונים ושש שנה פעלתי בשירות ישוע, והוא מעולם לא עשה לי עוול. כיצד אוכל להתכחש למלכי, אשר הציל אותי?" [4]

ככל שגדלה הכנסייה והתרחבה, החלו הגנוסטיקנים ובני כתות אחרות ללמד שישוע היה יצור נברא, נחות במעמדו מהאב. המחלוקת הגיעה לשיאה במאה הרביעית לספירה, כשאריוס, מטיף פופולרי מלוב, שכנע רבים ממנהיגי הכנסייה שישוע איננו אלוהים במובן המלא של המילה. ואז, בשנת 325 לספירה, במהלך ועידת ניקיאה, נפגשו ראשי הכנסייה כדי לפתור את הסוגייה הסבוכה: האם ישוע הוא הבורא, או שמא נברא [5]. ראשי הכנסייה אישרו נחרצות את אמונתם האיתנה של נוצרים רבים ואת מה שמלמדת אותנו הברית החדשה, שישוע הוא אלוהים [6].

הבורא

בספר בראשית מתגלה אלוהי התנ"ך כבורא עולם, מהחלקיק הקטן ביותר ועד החלל האינסופי, על מיליארדי הגלקסיות שבו. על כן, עבור יהודי הייתה זו כפירה להאמין שמלאך או כל יצור נברא הוא הבורא. ישעיהו מאשר שאלוהים (יהוה) הוא הבורא:

"כה-אמר יהוה קדוש ישראל, ויצרו... אנכי עשיתי ארץ, ואדם עליה בראתי; אני, ידי נטו שמים, וכל-צבאם, צייתי... אמר יהוה צבאות" (ישעיהו מ"ה י"א-י"ג).

אם כן, האם השליחים ראו בישוע חלק מהבריאה, או שמא את הבורא עצמו?

עדותו של יוחנן

כשתלמידיו של ישוע הביטו בלילות בכוכבים, הם ודאי לא חלמו שבורא עולם והכוכבים כולם הוא אותו האיש המהלך בקרבם. אך מרגע שקם לתחייה, הם ראו את ישוע באור אחר. ולפני שעלה השמימה, החל ישוע לחשוף בפניהם את מסתרי זהותו.

בבשורה שלו, נזכר יוחנן בדבריו של האדון ומגלה לנו מיהו באמת ישוע:

"בראשית היה הדבר, והדבר היה עם האלהים, ואלהים היה הדבר... הכל נהיה על-ידי, ומבלעדי לא נהיה כל אשר נהיה. בו היו חיים והחיים היו האור לבני האדם" (הבשורה על פי יוחנן א' 1-4).

כיום אמנם מאמינים המדענים שהיקום נוצר יש מאין, אך הם אינם יודעים לומר לנו מיהו זה שהתחיל את הכול. יוחנן, לעומת זאת, מספר לנו שעוד לפני הבריאה "היה הדבר, והדבר היה עם האלהים".

אז מהו אותו דבר שהתקיים לפני הכול? דבריו הבאים של יוחנן מבהירים את הצהרתו הסתומה:
"ואלהים הָיָה הַדָּבָר." [7]

כיהודי, גם יוחנן האמין באל אחד. אבל כאן הוא מדבר על שתי ישויות, על אלוהים ועל הדבר. בכתות מסוימות שמטיפות לכך שישוע נברא, טועים בתרגום הפסוקים שלעיל ומתייחסים לדבר בתור אֵל, ולא בתור האלוהים. אבל חוקר התנ"ך פ.פ. ברוס כותב: "תרגום הביטוי תוך שימוש במילה 'אֵל' הוא הטעייה איומה, כיוון שהשמטה של תווית היידוע נפוצה מאוד במשפטים שמניחים." [8]

ולכן, יוחנן אומר לנו בעצם, בהשראת רוח הקודש:

1. "הדבר" היה קיים עוד לפני הבריאה
2. "הדבר" הוא הבורא שברא את הכול
3. "הדבר" הוא אלוהים

עד כה, הסביר לנו יוחנן שהדבר נצחי, שהוא ברא את היקום כולו, ושהוא אלוהים. אבל עד פסוק 14 הוא לא מגלה לנו האם הדבר הוא אנרגיה או שמא אדם בשר ודם.

"הַדָּבָר נְהָיָה בְּשָׂר וְשָׁכַן בְּתוֹכֵנוּ; וְאַנְחֵנוּ רְאִינוּ אֶת כְּבוֹדוֹ, כְּבוֹד בֶּן יְחִיד מִלְפָּנֵי אָבִיו, מִלֵּא חֶסֶד וְאַמֶּת" (יוחנן א' 14).

אין ספק שיוחנן רומז כאן לישוע. ועוד יותר מזה, באיגרת שלו הוא מאשר זאת:

"אֵת אֲשֶׁר הָיָה מֵרֵאשִׁית, אֵת אֲשֶׁר שָׁמְעֵנוּ, אֵת אֲשֶׁר רְאִינוּ בְּעֵינֵינוּ, אֲשֶׁר הִבְטָנוּ בּוֹ וַיְדִינוּ מִשְׁשׁוֹ אוֹתוֹ [את ישוע], עַל-אֲדוֹת דְּבַר הַחַיִּים" (איגרת יוחנן הראשונה א' 1).

יוחנן אומר לנו, "וּמִבְּלִעְדֵי לֹא נְהָיָה כָּל אֲשֶׁר נְהָיָה." אם שום דבר לא היה קיים בלעדיו, הווה אומר שישוע איננו יצור נברא. ועל פי יוחנן, הדבר (ישוע) הוא אלוהים.

עדותו של פאולוס

בניגוד ליוחנן, השליח פאולוס (לשעבר שאול התרסי) היה יריבם המר של הנוצרים ואף רדף אותם, עד שישוע עצמו נגלה לעיניו. כעבור שנים, חושף פאולוס באוזני הקולוסיים את מה שגילה על זהותו של ישוע:

"וְהוּא צֶלֶם שֶׁל הָאֱלֹהִים הַבְּלִיָּתִי נִרְאָה, בְּכוֹר כֹּל בְּרִיאָה; כִּי בּוֹ נִבְרָא כֹּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְאֲשֶׁר בָּאָרֶץ...
הַכֹּל נִבְרָא בְּאִמְצָעוֹתָיו וְלִמְעֵנוֹ, וְהוּא קוֹדֵם לְכֹל וְהַכֹּל קִיָּם בּוֹ" (איגרת שאול אל הקולוסים א' 15-17).

בפסוקים אלה מגלה פאולוס כמה פרטים חשובים:

1. ישוע קיים בצלמו של אלוהים
2. ישוע הוא "בכור" הבריאה
3. ישוע ברא את הכול
4. ישוע הוא הסיבה לבריאה
5. ישוע היה קיים לפני הכול
6. ישוע הוא הדבק שמחבר את הבריאה

אבל מה זה אומר שהוא קיים "בצלמו" של אלוהים? כך כותב ברוס: "לכנות את ישוע צלמו של אלוהים כמוהו כדי לומר שבישוע מתגלמים בשלמותם מהותו ואופיו של אלוהים – שבו הפך הבלתי-נראה לנראה." [9] וכך, העובדה שאלוהים הפך לנראה בדמותו של ישוע הולמת להפליא את דבריו של ישוע עצמו לפיליפוס: "הָרוֹאֶה אוֹתִי רְאֵה אֶת הָאֵב" (הבשורה על פי יוחנן י"ד 9).

בפסוק 15, את המילה היוונית ל"בְּכוֹר" (prototokos) יש לתרגם במובן של "נעלה", יותר מאשר "זה שנולד ראשון" במובן החומרי של המילה. [10] לדבריו של ברוס, התייחסותו של פאולוס ל"קיומו הקודם של ישוע ולפעילותו הקוסמית בזמן הבריאה... מרמזת הן לקדימותו של ישוע והן לעליונותו." [11] את העניין כולו מבהיר פסוק 16, שמגלה לנו כי היקום נברא הן באמצעותו של ישוע והן למענו.

בפסוק 17 אנחנו מגלים שישוע הנצחי מחזיק את הבריאה. אליבא דפאולוס, כל אטום, כל סליל של דנ"א, וכל מיליארדי הגלקסיות גם יחד, את כולם מאגדת יחדיו עוצמתו של ישוע. ולכן, ישוע הוא זה שממנו נוצר הכול, הוא שממנו נברא היקום, והוא ששומר על שלמותו.

עדותם של העברים

גם באגרת אל העברים שבברית החדשה [12] מתגלה ישוע כבורא עולם. כבר בפסוקים הראשונים משתקפים דבריו של פאולוס אל הקולוסיים:

"הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מִקֶּדֶם פְּעָמִים רַבּוֹת וּבְדַרְכֵי רַבּוֹת אֶל הָאֲבוֹת בְּיַד הַנְּבִיאִים, דִּבֶּר אֵלֵינוּ
בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים הָאֵלֶּה בְּיַד הַבֵּן אֲשֶׁר שָׁם לְיוֹרֵשׁ כֹּל וּבְיָדוֹ גַּם עָשָׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ; הוּא זֶהר כְּבוֹדוֹ וְצֶלֶם

עצמותו וְנוֹשָׂא כָּל בְּדָבָרוֹ רַב־הַגְּבוּרָה... (האיגרת אל העברים א' 3-1).

ממש כמו יוחנן ופאולוס, גם מחבר האיגרת אל העברים מסביר לנו כי בטרם היות ישוע אדם, ברא אלוהים את היקום דרכו. וגם הוא טוען כי ישוע הוא שמחזיק את היקום.

פסוק 3 מדבר על כך שישוע "הוא העתק מושלם ובבואה של אלוהים." [13] על פי המקור היווני, "הבן הוא הזוהר שמקרין את כבודו ועצמותו של אלוהים." [14] הצהרה זו, שישוע הוא "העתק מושלם" של אלוהים הנצחי, מאששת את אמונתם של השליחים שישוע הוא אלוהים במלוא מובן המילה.

מחבר האיגרת אל העברים ממשיך ומספר לנו שישוע אינו רק נעלה יותר משאר הנביאים, אלא גם הרבה יותר מכל המלאכים.

"וְהָיָה לְגָדוֹל בְּמָאֹד מִן הַמְּלָאכִים, כִּהְיוֹת הַשֵּׁם שִׁירָשׁ נְעֻלָּה מְשֻׁלָּהֶם" (האיגרת אל העברים א' 4).

ג'ון פייפר מסביר מדוע ישוע נעלה יותר מכל המלאכים:

"כי אף מלאך שבשמיים מעולם לא זכה לכבוד וליקר כפי שחלק האב לבנו מנצח נצחים. המלאכים נשגבים ומופלאים, אך הם אינם מתחרים בבן... בן האלוהים אינו מלאך – גם לא הבכיר שבמלאכים. במקום זה, אומר אלוהים: 'וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לּוֹ כָּל אֱלֹהִים' (האיגרת אל העברים א' 6). בן האלוהים ראוי לכך שגם צבאות השמיים ישתחוו לו – שלא לדבר עלינו בני-האנוש." [15]

מחבר האיגרת אל העברים ממשיך ודן באלוהותו של ישוע:

"אֵךְ עַל הַבֵּן הוּא אֹמֵר, 'כִּסְאָךְ אֱלֹהִים, עוֹלָם וָעֶד... (אגרת אל העברים א' 8).

ובהמשך אותה איגרת, אנחנו מגלים שישוע "המְשִׁיחַ הוּא הוּא – אֶתְמוֹל, הַיּוֹם וְלְעוֹלָמִים," עדות ברורה לנצחיותו (האיגרת אל העברים י"ג 8). יצור נברא אינו נשאר אותו דבר – אתמול, היום ולעולמים – כי הוא נולד, מתקיים ומת. קשה מאוד לנסות ולפרש את הפסוקים הללו מתוך האיגרת אל העברים בכל צורה אחרת שהיא, פרט לעובדה שישוע הוא אותו אלוהים שנזכר בתנ"ך, זה שברא את היקום ביחד עם האב ורוח הקודש.

השליחים ודאי נחרדו לגלות כי אותו אדם שראו מדמם ותלוי על צלב רומאי הוא אותו אלוהים אשר ברא את העץ שממנו נוצר הצלב, וגם את כל האנשים שמסמרו אותו אליו.

סמכות עליונה

הרומאים האשימו את הנוצרים הקדומים שהם גזלו מקיסר את התהילה שמגיעה לו, ואילו היהודים האשימו אותם שהם גזלו אותה מאלוהים (יהוה). הנצרות כולה הואשמה בכך שהיא "מתמקדת יותר מדי בישוע". אבל האם גם השליחים חשבו כך? בואו נשוב ונקרא את מה שכותב פאולוס לקולוסיים כשהוא מדבר על ישוע.

"הוא הראשית, בכור מבין המתים, למען יהיה ראשון בכל, כי כן היה רצון לשכן בו את כל המלוא...".
(האיגרת אל הקולוסיים א' 19)

פאולוס כותב שזהו רצון האל שישוע יהיה ראש וראשון, סמכות עליונה החולשת על היקום כולו. ועם זאת, בתנ"ך כתוב מפורשות שאלוהים לעולם לא יוותר על עליונותו שלו (דברים ו' ד'; תהילים פ"ג ט; משלי ט"ז ד'; ישעיהו מ"ב ח'). ישעיהו אומר ללא כחל ושרק שאין אלוהים אחרים זולת יהוה.

"פנו-אלי והושעו, כל-אפסי-ארץ: כי אני-אל, ואין עוד. בי נשבעתי—יצא מפי צדקה דבר, ולא ישוב: כי-לי תכרע כל-ברך, תשבע כל-לשון" (ישעיהו מ"ה כ"ב-כ"ג).

אבל איך יכולים גם ישוע וגם יהוה להיות הסמכות העליונה? ייתכן שהרמז טמון בספר בראשית, ובמילה העברית שמתארת את בורא עולם – אלוהים (ברבים). וכשישעיהו מציין שאלוהים לבדו ברא את העולם כולו, גם אז נעשה שימוש במילה העברית אלוהים (ברבים) לתיאור יהוה. דוקטור נורמן גייסלר מסכם: "מבחינה תנ"כית, יש די והותר ראיות לכך שטבעו הבסיסי של אלוהים מתואר בכתובים כיחיד שהוא רבים." [16]

פאולוס מצמיד לישוע את אותן מילות כבוד שבהן השתמש ישעיהו כדי לתאר את יהוה:

"הוא אשר היה קים בדמות אלהים לא חשב לשלל היות שוה לאלהים, אלא הריק את עצמו, נטל דמות עבד ונהיה כבני אדם; וכאשר היה בצורתו כאדם, השפיל עצמו וצית עד מות, עד מות בצלב.

על כן הגביהו אלהים מאד ונתן לו את השם הנעלה על כל שם, למען תכרע בשם ישוע כל ברך, בשמים ובארץ ומתחת לארץ, וכל לשון תודה כי ישוע המשיח הוא האדון, לתפארת אלהים האב" (איגרת שאול אל הפיליפים ב' 6-11).

על פי הפסוקים שלעיל, עוד לפני שישוע היה לאדם, כבר היו לו זכויות מלאות כשווה בין שווים בממלכת האל. ועוד יותר מזה, אומר לנו פאולוס, "תכרע בשם ישוע כל ברך... וכל לשון תודה כי ישוע המשיח הוא האדון."

מעל שבע מאות שנה לפני ישוע, מספר לנו אלוהים באמצעות נביאו ישעיהו שהוא ורק הוא אלוהים, האדון והמושיע:

"לפני לא-נוצר אל, ואחרי לא יהיה. אנכי אנכי, יהוה; ואין מבלעדי, מושיע" (ישעיהו מ"ג י"א).

ישעיהו מזכיר לנו שיהוה לבדו ברא את היקום – "כי-לי תכרע כל-בְּרָךְ"; "יהוה מֶלֶךְ-יִשְׂרָאֵל וְגֹאֲלוֹ"; "אֲנִי רִאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן". דניאל מכנה אותו "עתיק יומין". זכריה כותב: "וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ, עַל-כָּל-הָאָרֶץ; בַּיּוֹם הַהוּא, יְהִיָּה יְהוָה אֶחָד-וְשֵׁמוֹ אֶחָד" (זכריה י"ד ט').

אבל בברית החדשה אנחנו רואים שישוע הוא שמכונה "מושיע", "הַאֱלֹהִים וְהָתָּו", "הַרְאִישִׁית וְהַתְּכֵלִית", "מֶלֶךְ הַמַּלְכִים וְאֲדוֹן הָאֲדוֹנִים". פאולוס אומר לנו "תִּכְרַע בְּשֵׁם יֵשׁוּעַ כָּל בְּרָךְ". וישוע לבדו הוא שישפוט אותנו ביום הדין, כך טוענים השליחים. כי ישוע הוא הסמכות העליונה, הוא אדון העולם.

פאקר טוען שהנצרות הגיונית אך ורק אם ישוע נתפס בה כאל במלוא מובן המילה:

"אם ישוע איננו אלא אדם יוצא דופן, אדם קדוש, קשה מאוד להאמין במה שמספרת לנו הברית החדשה על חייו ועל פועלו.

"אבל אם ישוע הוא התגלמותו של הדבר הנצחי, אם הוא סוכנו של האב עלי אדמות, זה אשר בְּיָדוֹ גם עָשָׂה שָׁמַיִם וְאָרֶץ' (האיגרת אל העברים א' 2), הרי שלא נתפלא אם מעשים נשגבים של ניסים ונפלאות הם שהביאו אותו אל העולם הזה, הם שניהלו את חייו והם שציינו את לכתו מאיתנו. כבר לא נתפלא על יכולתו של בורא החיים לקום לתחייה... ההתגלמות היא מסתורין בלתי-נתפס בפני עצמו, אבל גם בה יש היגיון אם כל דבר אחר בברית החדשה הוא אמת לאמיתה." [17]

מסקנה

אם ישוע הוא אכן יהוה, הרי שהמסר הנוצרי הוא שאלוהים עצמו ירד אל הארץ, הרשה לבני-האדם לירוק עליו, ללעוג לו ולמסמר אותו לצלב, על מנת להפוך אותו לקורבן האולטימטיבי שיכפר על חטאינו. את חוש הצדק המושלם של אלוהים יכול להשביע אך ורק אלוהים עצמו, בתשלום על חטאינו ועל סטייתנו מדרך הישר. שום מלאך ושום מתווך בדמותו של יצור נברא לעולם לא יספיקו. האקט הזה של מחילה על כבוד ממחיש את עוצמת אהבתו של האב לברואיו, וכן את החשיבות העליונה שהוא מעניק לכל אחד מאיתנו (ראו "מדוע ישוע?"). וזה בדיוק מה שלמדו אותנו השליחים, ומה שטרחו להטיף לנו בלהט רב.

בדברי הפרידה שלו לזקני האפסיים, עודד אותם פאולוס "לרעות את קהלת אלהים אשר קנה בדםו שלו". (מעשי השליחים כ' 28). פאולוס מהדהד בדבריו את נבואתו של זכריה, כשאלוהים (יהוה) אומר:

"ביום ההוא, יגן יהוה בעד יושב ירושלים... והביטו אלי, את אשר-דקרו; וספדו עלי, כמספד על-היחיד, והמר עלי, כהמר על-הבכור" (זכריה י"ב ח'-'י).

זכריה מגלה לנו כי זה שנדקר על הצלב איננו אלא אלוהים בכבודו ובעצמו. כך, אנחנו רואים שישוע מחבר בין התנ"ך לברית החדשה, כמו שני כלים נפרדים שמתמזגים לכדי הרמוניה מופלאה. כי אם ישוע איננו אלוהים, הנצרות כולה מאבדת את המוטיב המרכזי שלה. אבל אם הוא אכן אלוהים, הרי שכל הדוקטרינות הנוצריות העיקריות מצטרפות כמו חלקים קטנים לפאזל אחד שלם. קריפט וטאצ'לי מסבירים: [18]

- "אם ישוע הוא אלוהים, התגלמותו או 'הפיכתו לבשר' היא האירוע החשוב ביותר בהיסטוריה. היא הציר שעליו תלויה ההיסטוריה. היא משנה את הכול."
- "אם ישוע הוא אלוהים, כשהוא מת על הצלב נפתחו בפנינו שערי שמיים – שהיו סגורים בשל חטאינו – לראשונה מאז הגירוש מגן עדן. אין אירוע היסטורי חשוב יותר מזה לכל אדם על פני האדמה."
- "אם ישוע הוא אלוהים, הוא כל יכול ונוכח בכול, ועל כן הוא גם יכול לשנות את חייכם ברגע זה ממש, כפי שאיש ושום דבר לעולם לא יוכלו לעשות."
- "אם ישוע הוא אלוהים, החיים שלנו שייכים לו כל כולם, כולל הפנימיות והמחשבות שלנו."

השליחים הפכו את ישוע לאדון חייהם, בכתביהם התייחסו אליו כאל הבורא, והם סגדו לו כאל הסמכות העליונה. העדים הללו ממקור ראשון היו משוכנעים בכל לבם שאלוהים הילך על פני האדמה בדמותו של ישוע, ושיחזור שנית אל עולמנו כמלך המלכים וכאדון האדונים, וגם כשופט ביום הדין. באיגרת ששלח לטיטוס, חושף פאולוס את זהותו של ישוע, ואת הייעוד שייעד לנו אלוהים בעולם הזה:

"הן חסד האלהים הופיע לישועת כל בני אדם, להדריכנו להבדל מרשע ותאוות העולם כדי שנחיה בעולם הזה בצניעות ובצדק ובחסידות, בצפיה לממוש התקווה המברכה ולהופעת הדר אלהינו הגדול ומושיענו ישוע המשיח" (איגרת שאול אל טיטוס ב' 11-13) [19]

לחצו כאן וספרו לנו האם המאמר עזר לכם.

האם סיפר לנו ישוע מה קורה אחרי שאנחנו מתים?

אם ישוע אכן חזר מהמתים, הוא בוודאי יודע מה קורה בצד השני. מה סיפר לנו ישוע על משמעות החיים ועל העתיד שלנו? האם יש דרכים רבות שמובילות לאלוהים, או שמא טען שהוא הדרך היחידה? קראו את התשובות המפתיעות במאמר "למה ישוע?"

לחצו כאן לדין בשאלה "למה ישוע?" ותגלו מה אמר ישוע על החיים שלאחר המוות.

האם יכול ישוע להביא משמעות לחיים?

המאמר "למה ישוע?" מתייחס לשאלה האם ישוע רלוונטי גם היום. האם יכול ישוע לענות לנו על השאלות הגדולות של החיים: "מי אני?" "למה אני פה?" וגם "לאן אני הולך?" קתדרלות קפואות ותיאורי צליבה הובילו רבים להאמין שהתשובה היא לא, שישוע זנח אותנו כאן להתמודד עם עולם שאיבד שליטה. אבל לישוע היו ממרות רבות על החיים ועל הייעוד שלנו על פני האדמה, וכדאי שנבחן אותן לפני שנתייחס אליו בביטול. המאמר הבא מוקדש למסתורין החשוב מכול: מדוע הלך ישוע על פני האדמה.

לחצו כאן ותגלו גם אתם איך יכול ישוע להביא משמעות לחיים.

-
1. Will Durant, *Caesar and Christ*, vol 3 of *The Story of Civilization* (New York: Simon & Schuster, 1972), 563
 2. A. H. McNeile, *Introduction to the New Testament* (Oxford: Clarendon Press, 1955), 463, 464
 3. The title Lord is freely used in both Testaments to refer to God and Jesus. In the Old Testament the Hebrew word for Lord was Adonai. In the Septuagint and the New Testament the word translated "Lord" is Kurios. Both Adonai and Kurios were used for God by the Jews." Josh McDowell & Bart Larson, *Jesus: A Biblical Defense of His Deity* (San Bernardino: Here's Life, 1983), 33
 4. Paul L. Maier, Ed, Eusebius, *The Church History* (Grand Rapids, MI: Kregel, 1999), 149
 5. Although most early Christians believed in Jesus' divinity, the church didn't clarify what that meant until the Council of Nicaea in 325 A. D., when the Roman emperor Constantine convened church leaders together to deal with

Arius's view that Jesus was a created being. However, after an intense debate over the meaning of the apostles' words about Jesus in the New Testament, all but two of 318 church leaders reaffirmed the majority Christian belief that he is fully God, co-eternal, co-equal and with the Father and Holy Spirit (See "Mona Lisa's Smirk"

- See "Jesus.doc" to discover the reliability of the New Testament .6
- Martin writes, "Contrary to the translations of The Emphatic Diaglott and the .7
New World Translation, the Greek grammatical construction leaves no doubt
whatsoever that this is the only possible rendering of the text.... in their New
World Translation Appendix 773-777 attempt to discredit the Greek text on this
point, for they realize that if Jesus and Jehovah are "One" in nature their
theology cannot stand...." Walter Martin, *The Kingdom of the*
Cults (Minneapolis, Minn: Bethany, 1974), 75
- F. F. Bruce, *The Deity of Christ* (Manchester, England: Wright's [Sandbach] .8
Ltd., 1964
- F. F. Bruce, "The 'Christ Hymn' of Colossians 1:15-20," *Bibliotheca Sacra* .9
(April-June 1984): 101
- D. Guthrie & J. A. Motyer, *The New Bible Commentary: Revised* (Grand .10
Rapids, MI: Eerdmans, 1973), 1144
Bruce, 'Hymn', 101-102 .11
- Although the author of Hebrews is unknown, some scholars believe it was .12
written by Paul
The Amplified Bible, Zondervan .13
- Kenneth S. Wuest, *Word Studies in the Greek New Testament*, Vol. II (Grand .14
Rapids, MI:, Eerdmans, 1986), 41
- John Piper, *The Pleasures of God* (Sisters, OR: Multnomah, 2000), 33 .15
- Norman Geisler & Peter Bocchino, *Unshakable Foundations* (Minneapolis, .16
MN: Bethany House, 2001), 297
- J. I. Packer, *Knowing God* (Downers Grove, IL: InterVarsity Press), 54 .17
- Peter Kreeft & Ronald K. Tacelli, *Handbook of Christian Apologetics*(Downers .18
Grove IL: InterVarsity Press, 1994), 152
- The Granville Sharpe rule of Greek grammar states that when two nouns are" .19
join by kai (and) and the first noun has the article and the second does not,

then the two nouns refer to the same thing, Hence, great God and Savior' both
. (refer to Christ Jesus." (The Moody Handbook of Theology, p. 225

(Edit)